PÍSECKÝ SVĚT

www.piseckysvet.cz 04 / 2022 25. února – 10. března

Každé dva týdny 6 000 výtisků v Písku, Protivíně, Čimelicích a širém okolí **ZDARMA**

Z OBSAHU:

AKTUÁLNĚ: Město zve občany na setkání s vedením, přijďte si popovídat... **že by bazén?**

HISTORIE: Proměny židovské obce v Písku

PŘÍRODA: Na Hromnice musí skřivánek vrznout!

KŘÍŽOVKA o knížky

COPÁNEK
roztleskává publikum

SLADOVNA
Voda mne napadá

MILÁ ČTENÁŘKO, MILÝ ČTENÁŘI – mohli byste postrádat 50,- Kč měsíčně?

Pokud se Vám Písecký svět líbí, prosím podpořte nás alespoň pár korunami – POMOZTE udržet tyto nezávislé noviny a web *www.piseckysvet.cz!*

Nejsme příjemci státních, městských ani evropských dotací a nejsme propojeni s žádnou politickou či zájmovou skupinou. Jsme tu pro občany, přispíváme k transparentnosti radnice, různorodosti občanských a kulturních aktivit, podporujeme neziskovky, charitativní projekty i ekologickou osvětu, nabízíme prostor otevřený Vašim názorům.

DAR PÍSECKÉMU SVĚTU – jednorázový či jako měsíční příkaz – můžete zaslat na účet č. 78 31 003 001 / 5500

(Veřejná sbírka schválena 5. 12. 2013 KÚ v Č. B.)

VELMI DĚKUJEME všem, kteří nás podpořili, nebo dokonce podporují pravidelně.

Každý dárce může od redakce získat potvrzení o daru pro neziskovou organizaci.

PIŠTE NÁM své názory!

RÁDI přijímáme dopisy, náměty, polemiky i kritické názory.

Příspěvky posílejte nejlépe e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo se domluvte na předání písemné verze na tel. **607 777 993**. Vše můžete po jednoduché registraci vkládat také na ***www.piseckysvet.cz.***

PÍSECKÝ SVĚT vychází v nákladu 6000 kusů a je distribuován ZDARMA.
Další čísla vyjdou ve čtvrtek 24. února a 10. března Uzávěrka inzerce vždy v pondělí před vydáním.

Časopis si můžete pravidelně vyzvednout na mnoha desítkách distribučních míst.

Seznam hlavních distribučních míst

- Městská knihovna Písek, Alšovo nám.
- Infocentrum ve Sladovně, Velké nám. 113/1
- Kulturní dům Písek, nábř. 1. máje 1605
- TRAFIKY V CENTRU MĚSTA
- Divadlo Pod čarou, Tyršova ul. 431/28
- Plavecký bazén, Ostrovní 2257/1
- Zimní stadion, Na Výstavišti 493
- Sportovní hala, Tylova ulice
- Dům dětí a mládeže Písek, Švantlova 2394
- Základní umělecká škola, Nádražní 1032/27
- Natural, Budovcova 105/4/1
- Knihkupectví Elim, Velké nám. a Janáčkova ul.
- Knihkupectví Fibichová u Putimské brány
- Farmářský obchod Moje Lhota
- Farmářský obchod Johanka
- Ráj sýrů Drlíčov, Pekařství U Slona
- Pekárna Pekar, Pekárna Bernartice – Racek
- Samoobsluhy COOP, POGRR, Pramen, Spar
- ČIMELICE – prodejna Jednota (Coop)
- MIROTICE – potraviny vedle lékárny
- PROTIVÍN – supermarket Pramen
- PUTIM – obecní úřad, vlakové nádraží ČD

PÍSECKÝ SVĚT

Číslo 04/2022, redakční uzávěrka: 9. 2. 2022
Evidenční číslo MK ČR E: 211 63
ISSN 2464-7519
Vydává **Občanské sdružení Písecký svět, z.s.,**
IČ: **22827765**, zapsaný spolek na podporu občanské společnosti, registr. MV 20. 11. 2009.
Web: *www.piseckysvet.cz*
e-mail *redakce@piseckysvet.cz.* Bank. spojení: **5015117001/5500** (Raiffeisenbank)
REDAKCE: Mgr. **Zdenka Jelenová** *(tištěné noviny)*,
e-mail: *jelenova@piseckysvet.cz*
Ing. arch. **Martin Zborník** *(webové stránky)*,
e-mail: *zbornik@piseckysvet.cz*

Telefon do redakce a inzerce:
607 777 993

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (není-li výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, z.s., ani názor redakční rady. Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.

Přetiskování obsahu POVOLENO, ALE POUZE S UVEDENÍM ZDROJE.

Tisk: MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178.

© OS Písecký svět, z.s., 2021

VICHR NIČIL STROMY: *Dobrovolní hasiči města Písku společně s jednotkou HZS zasahovali u nebezpečně poškozeného stromu, který hrozil pádem poblíž Zemského hřebčince. Na místo bylo potřeba povolat výškovou techniku a následně řídit kyvadlově dopravu. Bouřlivé počasí poničilo také část lesů v okolí města a způsobilo na Písecku výpadky elektřiny a dodávek vody.* ***Foto z 21. 2. SDH Písek***

PÍSEK SYMBOLICKY PODPOŘIL UKRAJINU: Písek se připojil k českým městům, obcím a institucím, které vyjádřily symbolickou podporu Ukrajině vyvěšením její vlajky. Od úterý 22. února je ukrajinská vlajka umístěna spolu s městským praporem na budově radnice na Velkém náměstí a v Budovcově ulici. *-MÚ-*

JAKO HVĚZDY NA NOČNÍ OBLOZE: Ve středu 9. února se o životní moudra se čtenáři a návštěvníky podělil Rosťa Homola při křtu své knihy. Do písecké knihovny při této příležitosti dorazil i herec a komediant Víťa Marčík. ***Foto Vladimír Teringl***

„Takový je příští věk...

...jak jsou vychováni jeho občané." – jeden ze známých citátů Jana Amose Komenského. Když jsme se nedávno jeho myšlénkami zaobírali s „mými" waldorfskými osmáky, potěšilo mne, že v nich našli mnoho aktuální inspirace pro náš současný život. V mnohém jsem si ty školní diskuse připomněla, když jsem redigovala texty dnešního čísla...

Hned na následující stránce si můžete přečíst o tom, jak zarputile se drží některé „tradice", k nimž byla vychovávána část našich spoluobčanů. Rozhodli jsme se ten článek zařadit, přestože se nejedná o kauzu z Písecka (ale zas tak daleko to není), přinejmenším proto, že Písek se svými lesnickými školami má značný podíl na výchově mladých lesníků – a téměř vždy zároveň myslivců. Věřím, že jejich zásady a pohled na přírodní ekosystémy jsou už odlišné od toho, který je popsán v článku. Ostatně, je možné, že se tímto tématem bude někdo inspirovat k napsání reakce...

O smyslu života a našem vnímání času dnes píšou naše dvě stálé autorky – Katka Literáková a Betty Čápová, každá ze svého úhlu pohledu (a samozřejmě věku) a přece hodně podobně. A napadá mne k tomu ještě jeden citát z díla našeho velkého Jana Amose, který teenagery zaujal: „Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykračoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost." Nu, je to ovšem obtížné.

Shodou okolností jsem teď o jarních prázdninách navštívila poprvé ve svém životě nacistický tábor smrti Auschwitz / Birkenau. Byl to neuvěřitelně silný zážitek a jen velmi těžko se o něm vypráví... Jedna věc jsou informace a historické dokumenty, a zcela jiný prožitek je stát v těch místech osobně... Což se mi propojuje s dalším příspěvkem Josefa Motyky v tomto čísle. Nápis v jedné ze zachovaných lágrových staveb cituje George Santayanu: „Ti, kdo si nepamatují minulost, jsou odsouzeni k tomu ji opakovat." A tak se snažme nezapomínat.

ZDENKA JELENOVÁ

Faurecia pomáhá s Charitou

Terénní pečovatelská služba Charity Písek má nový služební vůz, a to díky společnosti Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o.

Že Charita pomáhá seniorům, nemocným, lidem s handicapem, lidem v nouzi a dalším potřebným, je věc všeobecně známá. To, že Charita může pomáhat hlavně díky donátorům a podporovatelům, už ne každý ví. A právě jedním takovým významným podporovatelem Charity Písek je společnost Faurecia. Díky ní získala Charita Písek krásnou novou Toyotu Yaris, která bude sloužit terénní pečovatelské službě při přepravě pečovatelek ke klientům. Do domácností klientů, kterými jsou převážně senioři a lidé nemocní, dojíždíme nejen po Písku, ale po celém území ORP Písek. V roce 2021 jsme měli v péči 112 klientů, u kterých bylo v rámci 13.153 návštěv provedeno 26.330 výkonů, jako např. pomoc při osobní hygieně, nákup, úklid, dovážka jídla apod. Díky pečovatelské službě mohou naši klienti zůstat doma i přes omezení, která s sebou přináší věk či zdravotní potíže.

Děkujeme společnosti Faurecia za její podporu, je to pro nás velké ocenění a vzpruha do další smysluplné práce. Děvčata v terénu si novou

služební Toyotu nemohou vynachválit – výrazně vylepšila a omladila náš stávající vozový park. Děkujeme, že pomáháte s námi.

Za Charitu Písek VERONIKA SKÁLOVÁ

Opět nelegální chytání do želez!

Když mi 26. ledna přišel text od Antonína Gibiše z Klatovska, bylo mi jasné, že tohle bude velké téma plné vášní. Dlouho jsem se pak chlácholil tím, že podobně smýšlejících lidí je čím dál více a není třeba téma vířit... Z naivity jsem opět rychle vystřízlivěl, když mi volal kolega Karel Bobál ze Záchranné stanice živočichů Tachov se žádostí o spolupráci: „Dnes ráno jsem vyndal ze želez zmrzačenou volavku popelavou. Zvíře jsem musel utratit, byl to masakr, a teď bych potřeboval zjistit, komu železa patří...“ Případ momentálně šetří tachovská policie. Rozhodl jsem se proto text A. Gibiše šířit co nejvíce.

KAREL MAKOŇ
Záchranná stanice živočichů Plzeň

Můj názor na osoby, které si říkají „přátelé a příznivci přírody“

Mnoho ze svého volného času trávím v přírodě. Při birdwatchingu, ale také při cyklotoulkách v podhůří Šumavy. Nestraním se rozhovorů s lidmi ani je neselektuji, takže vyslechnu i názory myslivců. Dovoluji si nabídnout svůj pohled na problematiku drastického zasahování části těchto lidí do přírody.

Při likvidaci tzv. „škodné“ jde v první řadě o tržní zájmy. Mezi myslivci je současně mnoho rybářů, jimž přirozená činnost predátorů snižuje zisk. Druhou skupinu tvoří tzv. „skalní“, kteří „dobře vědí, že dravci vše likvidují.“ Kde hledat vznik této nevraživosti? Jestliže nepůjdeme více proti proudu času, tak základní kámen leží v zákonech o myslivosti, spojených s obdobím po II. světové válce. Stupeň poznání neodpovídal dnešnímu pohledu, slova ekologie a etologie tehdy nikdo neznal. Vývoj v oblasti přírodních věd však pokročil, bohužel u nás se do oblasti myslivosti nedostal. Názory a chování myslivců odpovídají 50. – 70. letům minulého století. Ano, jejich tradice hovoří o vztahu a úctě ke zvěři, nikoli však k predátorům. A nepsané tradice? Co má křivý zobák, musí dolů. Kormoráni, volavky, případně vydra vyberou celý rybník. Celé generace myslivců byly takto instruovány, lektoři je tak školili před zkouškami.

Občas se mezi myslivci najdou i velmi rozumní, ve velké většině mladší. Pak je tu střední generace, která vám dá částečně neveřejně za pravdu, ale přesto mlčí. Nechce si to totiž rozházet s ostatními, drží basu. Bohužel ve vedení spolků a institucích jsou často lidé, kteří nemají zájem něco měnit. Jsou dobře etablovaní, panují mezi nimi vztahy klientelismu až mafiánských praktik. Vědí, že zástřely či trávení dravců jsou trestné, přesto jsme v ČR v tomto směru na špici celé Evropy.

Znám případy, kdy jeden příslušník sdružení pytlačil, takže ho ze sdružení vyloučili, ale po

Nelegální čelisťové pasti nalezené u Tachova.

chvíli byl v jiném. Jinde myslivec přišel do kanceláře rybářského podniku, vytáhl z pytle střelenou vydru, člověk sedící v kanceláři sáhnul do spodního šuplíku stolu a vydal zástřelné. To je příklad tzv. „tržního“ pytláctví. Pytláci dnes vlastní zbraně legálně, jejich počínání však je pytláctvím.

Proč stále, navzdory medializaci a negativním ohlasům, dochází k trávení dravců? Odpověď hledejme ve výchově myslivců. Náhled na přírodu a myslivecká privilegia stále odpovídá době 50. - 70. let. Kauzy travičství i zástřelů se těžko objasňují a medializací skutečně mohou utrpět i rozumní myslivci. Jestliže však tito lidé (myslím celou mysliveckou obec) chtějí být vnímáni pozitivně, musí si udělat pořádek sami mezi sebou. Opustit vazby klientelismu a protislužeb. *(redakčně zkráceno)*

ANTONÍN GIBIŠ, leden 2022

INZERCE

Zprávičky z Písku a okolí

Vichr škodil v píseckých lesích

Silný vítr poškodil ve čtvrtek 17. února v lesích města Písku zhruba 5 000 kubíků dřeva. *„Škody jsou větší, než jsme čekali. Dají se srovnat s těmi, které napáchaly loňské letní bouřky,“* řekl **ředitel Lesů města Písku Václav Zámečník**. Lesníci nyní pracují na odstraňování popadaných stromů z lesních cest. *„Pokud bude foukat silný vítr, neměli by lidé do lesa raději chodit, protože riziko, že některý strom spadne, bude opravdu velké,“* zdůraznil Václav Zámečník. Vítr podle něj poškodil hlavně jehličnany a stromy s velkými korunami, největší spadl zhruba 50 metrů za studánkou, kam jsou lidé zvyklí chodit pro vodu. ***- MÚ-***

Téměř jarní počasí přeje městským zahradníkům

Klimatické podmínky, které v únoru panují, jsou pro městské zahradníky velmi příznivé. Po provedení řezu a střihu stromů v uličních stromořadích se mohli pustit do předjarního úklidu parků. Je potřeba vyhrabat a vyčistit travnaté plochy od zbytků listí z podzimu i drobných větviček ze stromů a připravit je tak na start do vegetační sezóny. Zahradníci Městských služeb Písek se věnují také řezu keřů, průklestům a čištění keřových skupin a střihu živých plotů. V minulých letech tyto práce prováděli spíše v druhé polovině března, letos však do té doby stihnou uklidit všechny městské parky a než začne úplné jaro, projdou ještě většinu sídlištních ploch. ***Městské služby Písek***

Na plovárně U Václava vznikne víceúčelové sportovní hřiště

Návštěvníci plovárny U Václava se mohou těšit na nové víceúčelové sportovní hřiště s umělým povrchem, které na jaře vyroste na ploše stávajícího antukového hřiště. Budou na něm moci hrát volejbal, nohejbal nebo tenis. Hřiště za 1,7 mil. korun bez DPH vybuduje firma Linhart spol. s r. o., která ve výběrovém řízení předložila nejvýhodnější nabídku. Dodavatele schválila rada města. Nové hřiště by mělo být hotové do 22. dubna, lidé ho tedy budou moci využívat už tuto sezonu. Nová sportovní plocha nahradí stávající antukové hřiště. Návštěvníci plovárny ji budou moci využít v otevírací době plovárny pro hraní míčových her, vyjma basketbalu. ***Petra Měšťanová, tisková mluvčí***

Taneční pro mládež

V březnu bude zahájen prodej **Tanečních kurzů 2022**, ve kterých se od září budou chlapci a dívky učit nejen základům standardních a latinsko-amerických tanců, ale také společenskému chování.

Podzimní Taneční kurzy 2022 budou probíhat tradičně od září vždy **v úterý (kurz A) a ve středu (kurz B) od 19 hodin** ve Velkém sále Kulturního domu Písek. Místa budou na rezervaci, kterou učiníte on-line přes web ***www.centrumkultury.cz.***

On-line rezervace tanečních bude spuštěna v úterý 22. března v 18 hodin na kurz A a ve středu 23. března v 18 hodin na kurz B.

Město zve občany na setkání s vedením, přijďte si popovídat... – že by bazén?

Jakkoliv jsem pro otevřenější komunikaci vedení města s veřejností, u některých počinů bývám překvapena... Dokonce tak, že radost z projednávání čehokoliv s veřejností ve mně vzbuzuje vícero druhů pocitů. Pocit radosti nad tím, že se konečně něco děje, často zastíní čas zahájení ohlášené akce, který bývá pro velkou část zájemců o účast neakceptovatelný. Pocit radosti tak ukusuje nejistota, pro koho nebo proč se to vlastně pořádá, a ten pocit dává vzniknout podezřením dalším, také nepěkným.

Podobně tomu je po přečtení pozvánky na Představení investic a plánů města Písek v roce 2022. **Jsme zváni do knihovny ve čtvrtek 3. 3. od 16:30 hodin.** Myslím, že pro značnou část veřejnosti je to čas nevhodný, takže body mínus.

A k samotnému obsahu setkání s občany. Za poslední čtyři roky se podobné setkání ještě nekonalo, takže body plus. Město už o investicích rozhodlo, tedy to bude debata o něčem, co už veřejnost nemůže ovlivnit, takže body mínus. Město rozhodlo o dvou stavbách v částkách stamiliónů, které mohou ovlivnit rozhodování občanů u voleb. Sovova – přestavba internátu a bazén, obě témata určitě voliče osloví. A protože bylo zrušena veřejná zakázka na bazén a dojde k novému zadání, je to téma, které si zaslouží i setkání s občany. Nebo se mýlím, nejde tu o bazén, o další sliby voličům?

Vzhledem k tomu, že jsem ještě na takovém setkání s vedením města nikdy nebyla, budu se snažit se do knihovny dostavit a zjistit, o co zde vlastně půjde. Já bych se na setkání ráda dozvěděla, proč byla z investic města škrtnuta stavba všesportovní haly, jestli do budoucna postačí ty „sem tam dostavby“ pro pořádání všech soutěží našich sportovních oddílů. A doufám, že na toto setkání dorazí co nejvíc občanů města.

MICHAELA ŠŤASTNÁ

Prácheňské muzeum zve na zahájení nové sezóny

Již jen pár dnů zbývá do otevření Prácheňského muzea. Tradiční zimní přestávku využili písečtí muzejníci k úklidu expozic, drobným opravám, a hlavně k instalaci nových výstav. Připravili hned tři a pro zájemce budou nachystány již od prvního dne otevření – tedy od úterý 1. března.

První výstava umístěná v prostorách muzejní Galerie bude určena především pro milovníky historické fotografie. Půjde o exkurzi do exotických končin, kam návštěvníky nepozve nikdo menší, než slavný český cestovatel **Enrique Stanko Vráz** *(1860-1932)*. Známý světoběžník navštívil kdysi se svými komponovanými pořady vícekrát i město Písek, jeho fotografie se tak do Písku po sto letech vracejí. A to díky pobočce Národního muzea – Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur. Toto pražské muzeum vybralo pro to písecké cennou kolekci snímků z Vrázových cest a do Galerie nad řekou Otavou ji zapůjčilo. V ní tak díky tomu bude možné vidět mimořádné velkoformátové černobílé fotografie, a to **až do 22. května**.

Zatímco v Galerii se muzeum rozletí po celém světě, ve zbylých dvou výstavních sálech zůstanou návštěvníci v Písku. Malé výstavní síně nabídnou soubor **šesti deskových obrazů s výjevy ze života Panny Marie**, který byl původně umístěn v kostele Nejsvětější Trojice v Písku. Malby jsou unikátní především svým datováním do roku 1604, které bylo odhaleno během nedávných restaurátorských prací na obraze Narození Páně. Všechny obrazy pohromadě mohli Písečtí naposledy vidět zřejmě v roce 1973, kdy byly z kostela odstraněny při jeho přeměně na koncertní sál. Od té doby byly uloženy v muzeu. Nyní jsou opět v dokonalém stavu a po téměř padesáti letech se opět mohou těšit obdivu. Jejich výstava potrvá **do 10. dubna**.

„O píseckých šicech aneb C. K. Priv. ostrostřelecký sbor v Písku“ – tak se nazývá výstava, kterou do chodby knihovny připravuje muzeum ve spolupráci s odborníkem na vojenskou historii Karlem Klátilem. Výstava by se spíše mohla jmenovat „Písečtí ostrostřelci aneb co nám po nich zbylo“, představeny totiž budou předměty a fotografie, které se po slavném píseckém sboru dochovaly do dnešních dob. A bohužel jich není mnoho. Třeba malované střelecké terče budou návštěvníci na výstavě hledat marně, ty písecké byly totiž již roku 1853 po zrušení střelnice na městském ostrově zničeny novými majiteli. I tak se však, hlavně díky mravenčí práci Karla Klátila, bude rozhodně na co koukat.

Zároveň s hlavní budovou se 1. března otevírá i jedna z muzejních poboček – Památník Adolfa Heyduka. Naopak protivínské muzeum své první návštěvníky tradičně přivítá až začátkem května.

VAŠE PRÁCHEŇSKÉ MUZEUM

Letní kino bude letos zavřené, diváky tu vystřídají dělníci

Brány letního kina zůstanou letos pro diváky zavřené, místo filmových projekcí a koncertů tu bude panovat čilý stavební ruch. Na jaře se totiž začne s jeho rekonstrukcí. Stavební úpravy stávajících objektů v areálu kina by měly začít v březnu nebo dubnu a hotovy budou do devíti měsíců.

„Rekonstrukce se dočká například hlediště, pódium nebo zázemí pro účinkující. Akci jsme vysoutěžili za 22,1 milionu korun bez DPH, to je méně, než jsme předpokládali,“ řekla **starostka Eva Vanžurová.** Dodavatelem stavby bude firma ROBRO, která městu předložila nejvýhodnější nabídku. Předmětem veřejné zakázky bude také vybudování ocelového přístřešku v horní části hlediště o ploše 265 m², rekonstrukce promítárny a jejích bočních podzemních traktů. V rámci stavebních úprav budou také kompletně zrekonstruovány stávající zpevněné plochy v areálu. Počítá se také s odstraněním mobilního kiosku, který ve zhruba ve stejném místě nahradí nový objekt pro občerstvení a pokladnu.

Písecké lerní kino je i přes každoroční údržbu a pravidelné revize ve špatném stavu. V nevyhovujícím stavu je pódium, plátno, ale i zázemí pro diváky a účinkující. Už minulý rok se tu nepromítalo a konaly se zde jen některé venkovní akce. *„Příští rok budou diváci chodit do moderního letního kina, které bude odpovídat současným požadavkům,“* doplnila Eva Vanžurová. V plánu je využívat letní kino také pro pořádání koncertů nebo jiných venkovních akcí.

PETRA MĚŠŤANOVÁ, tisková mluvčí

Písek a holocaust: Proměny židovské obce v Písku

V souvislosti s problémem holocaustu je náročné odpovědět na otázku „Kdo byli písečtí Židé?“ Židovské náboženské právo (halacha) považuje za Žida toho, kdo má židovskou matku nebo přestoupil k židovství.

Svou roli hrály i rituály. Pohled na Židy více přibližují stanovy písecké židovské obce. Ta zaujímala obvod soudního okresu Písek s výjimkou obcí Křenovice, Podolí a Smoleč. Židé, již zde měli bydliště, byli členy židovské obce. Ti, kteří nebyli členy, měli právo využívat zdejších náboženských, vyučovacích a rituálních institucí v rámci této obce.

Snímek interiéru písecké synagogy ze 30. let. Foto Bohumil Javůrek.

Jiný pohled na Židy přinesly Norimberské zákony. Na území Protektorátu začali nacisté tato nařízení uplatňovat hned po okupaci. Za Žida považovali toho, kdo pocházel nejméně ze tří židovských prarodičů. Zjednodušeně řečeno, rozhodoval zejména původ, nikoliv víra.

Toto napětí, patrné již na vývoji situace v Německu, znamenalo změnu postoje některých Židů. Veškerá evidence se odvíjela od důležitého zdroje evidence obyvatel, sčítání lidu z roku 1930. Počet Židů v Písku, kteří se přihlásili k židovskému náboženství, dosáhl počtu 254 osob. Ačkoliv nelze určit přesný počet tohoto obyvatelstva před válkou, lze předpokládat spíše demografické oslabení. Po stránce víry došlo z různých důvodů ke konverzím některých obyvatel. Tito někdejší členové židovské obce se tak vzdali víry a zůstali bez vyznání. V dalších případech konvertovali ke křesťanským církvím. Přesto podle logiky Norimberských zákonů stále spadali do kategorie Žid.

V Písku tou dobou sloužila k bohoslužbám synagoga. Podle textu Dějiny Židů v Písku Jaroslava Poláka-Rokycany nebyla funkce rabína v Písku dlouho obsazena. Náboženskou autoritu rabína tak patrně nahrazoval šámes (popř. kostelník) Ignác Schulz. Působil také jako kantor, čímž vedl bohoslužby. Obýval byt v rabínském domě, v jehož zadním traktu se synagoga nacházela. Tento rodák z jihočeského Sedlce přišel přibližně po roce 1910 do Písku, kde žil s manželkou a dcerou Pavlou. Vazbu rodiny na Písek potvrzují i jeho potomci (mezi něž patřil např. publicista Milan Schulz a jeho syn Martin). Po Schulzově úmrtí 13. dubna 1935 zastával funkci kantora Julius Steiner, pocházející z Klatov. Od roku 1932 působil v Písku a v září 2019 si veřejnost jeho osobnost připomněla prostřednictvím Kamenů zmizelých. Synagoga byla využívána do doby, než po složitých jednáních mezi židovskou obcí a městem došlo k jejímu převedení do německých rukou. Poté byla adaptována na sklad zabaveného majetku. Během okupace došlo k odstranění kovaných židovských hvězd, zdobících její průčelí.

Písecký šámes Ignác Schulz se svými dětmi Pavlou a Arnoštem. Rodinný archiv Kateřiny Schulzové

Židovský hřbitov sloužil k pohřbům píseckých Židů od roku 1876. Poslední tradiční pohřeb zde proběhl 7. září 1942, kdy zde podle matriční knihy byla pochována soukromnice z Roháčovy ulice, rodačka z Kašiny Hory, Josefa Ehrlichová. Nutno připomenout činnost pohřebního bratrstva, jemuž v roce 1934 předsedal významný člen písecké židovské obce, obchodník Bedřich Frank. Základní předhled spolků v rámci židovské obce v Písku lze doplnit o Dámský spolek, který podle městského adresáře vedla Bedřiška Kohnová. Jako zajímavost můžeme uvést literární vzpomínky národního umělce Josefa Rybáka, jenž s Kohnovými v Jungmannově ulici sousedil.

Po admistrativní stránce židovskou obec během 30. let reprezentoval starosta židovské obce. Šlo např. o obchodníka Mořice Platovského, JUDr. Eduarda Mendla nebo jako posledního Arnošta Fantla. Po pozbytí synagogy a rabínského domu došlo podle archivních materiálů Okresního úřadu v Písku z roku 1941 k řešení administrativního zázemí židovské obce. Kanceláře se nacházely ve 2. poschodí domu č.p. 48 v dnešní ulici Leoše Janáčka. Funkce tajemníka obce se dle evidence Četnické stanice Písek ujal roku 1940 JUDr. Arnošt Weil.

S odchodem většiny židovských obyvatel v průběhu okupace došlo k pomyslnému přenesení tradice do Terezína a koncetračních táborů. Jen několik málo osob se po svém návratu pokusilo obnovit předválečný stav židovské obce, která ve své činnosti pokračovala až do konce šedesátých let.

Židovská synagoga v Soukenické ulici. Foto pisek.eu

JOSEF MOTYKA
Spolupracovník Prácheňského muzea v Písku

Navzdory pandemii vloni uskutečnila Sladovna Písek úspěšně několik projektů

Také rok 2021 byl, jak všichni víme, silně zasažen vládními opatřeními, která se dotýkala bezmála všech aspektů našich životů – kulturu nevyjímaje. Dveře nejen kulturních institucí zůstaly v prvních měsících roku zavřené, následná opatření se také značně podepsala na návštěvnosti. Sladovna se ale nedala!

Sladovna Písek uvítala v roce 2021 přes 30 000 návštěvníků – číslo srovnatelné s prvním „covidovým“ rokem 2020. Do písecké galerie zavítalo nejvíce návštěvníků v srpnu, konkrétně přes 10 000 lidí.

Tým Galerie hrou nezahálel a pracoval na nových výstavách, snažil se přizpůsobit aktuální situaci a hledat kreativní cesty, jak být lidem bezpečně nablízku. Dařilo se tak například venkovní bojovce Šifra mistra Jana nebo iniciativě Radkovovoko, v rámci které zaplnily centrum města charakteristické oči postaviček ilustrátora Radka Pilaře.

Animárium

S velice nízkým rozpočtem se v době protipandemických opatření podařilo dokončit koncept, zrealizovat a nainstalovat výstavu Voda mne napadá, která vznikla rezidenčním způsobem za přispění všech zaměstnanců Sladovny a více než padesáti externích spolupracovníků – umělců, uměleckých skupin a dalších pomocníků. Výstava je k vidění do poloviny dubna 2022.

„I přes pandemická omezení vnímám uplynulý rok jako úspěšný. Chtěl bych poděkovat celému týmu Sladovny i všem externím spolupracovníkům za ohromné nasazení a kreativitu – ať už při tvorbě a instalaci výstavy Voda mne napadá, tak i při hledání tvůrčích cest a způsobů, jak náš program stále vylepšovat,“ hodnotí rok **ředitel Adam Langer**.

V květnu 2021 se povedlo úspěšně dokončit dvouletý projekt přeshraniční spolupráce Rakousko – ČR s muzeem ZOOM Vídeň a otevřít unikátní Animárium, nabízející hned dvě animační studia pro velké i malé, ve kterých se naučí animovat skutečně každý.

Za zmínku rovněž stojí festival dětské radosti Pískoviště, který se konal netradičně na konci srpna a nabídl bohatý venkovní program na březích řeky Otavy, plný divadel, koncertů, tvoření,

Radkovovoko

workshopů, dobrodružství a mnoho dalšího. V srpnu také navštívil Písek i Sladovnu ministr kultury Lubomír Zaorálek, který ji označil za *„unikátní příklad, který stojí za to vidět, způsob, jak mít kulturu, která rozvíjí schopnosti.“*

Sladovna slavila úspěchy i na mezinárodním poli – v druhé polovině roku 2021 získala mezinárodní certifikát Home of 21st Century Education, který vydává asociace Hands on! sdružující dětská muzea a galerie. Prestižní certifikát označující sladovnu za „Domov pro učení ve 21. století“ získaly z celé Evropy pouhé čtyři organizace.

„Děkuji také našim návštěvníkům a příznivcům, pro které to vše děláme a jejichž spokojenost je naší největší odměnou. Nemalý dík patří rovněž městu Písek, které činnost Sladovny podporuje a pomáhá nám i v nelehké době. Těšíme se na viděnou u nás ve Sladovně,“ dodává Adam Langer. .

KAROLÍNA VORÁČKOVÁ, Sladovna Písek

Měsíc čtenářů ve znamení udržitelnosti

V letošním roce vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR třináctý ročník akce Březen - měsíc čtenářů. Hlavním komunikačním tématem je "udržitelnost". Knihovna proto do programu zařadila tři tematické pořady.

V úterý 1. března restartujeme projekt Semínkovna a večer si promítneme film Čas lesů. S odborníky z NP Šumava budeme debatovat o cestách k životaschopnému lesu. Do lesa se podíváme znovu ve středu 23. března, kdy nás v rámci cyklu Co se děje v lese budou konkrétně zajímat jeleni na Šumavě.

V březnu otevřeme řadu nových výstav. 2. března, na „škaredou středu“, zahájíme výstavu fotografií Petra Velkoborského s názvem Křížová cesta. Dále se můžete těšit na fotografie ze života Olgy Havlové, skleněné obrazy japonské umělkyně Kaori Okano či na expozici s netradičním názvem Nálepky a krabičky, které ještě neshořely. Vernisáž proběhne v pátek 4. března.

Jako každý měsíc máme připravený program i pro děti. Ve středu 2. března je čeká Všeználek, ve čtvrtek 3. března procházka s Mírou. Dětem se tentokrát věnuje i pořad Co číst, který je naplánován na pondělí 7. března.

Ani v březnu nebude v knihovně chybět Svět v Písku. V pátek 4. března vás jeho dobrovolníci zvou na promítání filmu Babylon v ulicích, po kterém bude následovat debata s ředitelkou organizace META Zuzanou Papáčkovou o integraci mladých přistěhovalců do evropské společnosti.

Ve středu 9. března jste srdečně zváni na odloženou besedu s novinářkou a spisovatelku Petrou Procházkovou o jejích zkušenostech z Afghánistánu.

Pokud vás více zajímá Japonsko a jeho kultura, v sobotu 12. března se můžete přihlásit na **výtvarný workshop japonské kaligrafie s Kaori Okano.** V pondělí 14. března vás možná k návštěvě knihovny zláká akce s názvem **Dobří lidé drží svět**. Jde o křest a autogramiádu knihy Moniky Hodáčové o lékařce Monice Černé, která patřila k blízkým přátelům Olgy Havlové. Těšit se můžete na zajímavé kmotry – skladatelku Sylvii Krobovou a ředitelku Výboru dobré vůle Moniku Granja.

Ve čtvrtek 24. března ve čtenářském klubu „poběžíme“ Dlouhou trať Viktorie Hanišové a v neděli 27. března vás vezmeme „Na kopec s Amosem“. Do celorepublikové události, kterou si připomínáme 430. výročí narození Učitele národů, se zapojila řada píseckých institucí a stejnou možnost máte i vy, naši čtenáři. Termíny konání pravidelných kurzů i konverzačních klubů Bez překladu najdete na www.knih-pi.cz.

Březen, měsíc čtenářů, patří vám, tak si ho s námi užijte.

VAŠE KNIHOVNA

TIPY Píseckého světa z kalendáře akcí

Písecko je dějištěm mnoha kulturních, společenských a sportovních akcí pro rozličné publikum – celý přehled by se sem nevešel, ale přinášíme vám TIPY, které vybírá redakce Píseckého světa. Pokud chcete některou svou akci v tomto prostoru zviditelnit, obraťte se na nás, pokud možno s předstihem, e-mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***.

Bezruký Frantík baví i dojímá

Zábavnou hru o vážných věcech přiveze Divadlo pod Palmovkou do píseckého Divadla Fráni Šrámka v pondělí 28. února.

Bezruký Frantík neboli František Filip je reálnou historickou postavou. Narodil se v první polovině 20. století bez horních končetin. Odmala se učil žít s handicapem, což se mu dařilo i díky lidem, kteří jej obklopovali. Díky učiteli, který pro něj vymyslel speciální lavici, se František mohl učit s ostatními dětmi, a dosáhnout tak rovnocenného vzdělání. V dalším životě jej ovlivnil František Bakule, ředitel nově založeného Jedličkova ústavu, který razil heslo *„Chci, a proto umím.“* Díky němu se Frantík dostal i na turné po Spojených státech a setkal se s americkým prezidentem nebo Henrym Fordem.

Autor Tomáš Dianiška originálním způsobem předává příběh muže, který měl touhu žít a dokázat všem, že být bez rukou neznamená, že člověk nemůže dokázat velké věci. Příběh je strhující a dechberoucí , legrace krutá až k popukání, silný příběh bez patosu a bez příkras. Co se hereckých

výkonů týče, je třeba naprosto smeknout před Jakubem Albrechtem v roli Frantíka, který postavu ztvárnil přesvědčivě a bez zbytečného přehrávání. A samozřejmě bez rukou. Přípravě role věnoval výrazné úsilí, trénoval a naučil se například nohama psát, malovat nebo zahrát na metalofon ústřední melodii hry. V dalších rolích se objeví oba autoři Tomáš Dianiška a Igor Orozovič, dále Tereza Dočkalová, držitelka dvou cen Thálie za mimořádný jevištní výkon, Adam Vacula, Nataša Mikulová a další. Nenechte si ujít divácký zážitek, který z paměti jen tak nevymizí. *-CK-*

Přijďte na vtipný souboj pohlaví

Mysleli jste si, že vás už nic nedokáže rozesmát? Přijďte se ve čtvrtek 24. února od 19 hodin podívat do Divadla Fráni Šrámka na volné pokračování kultovní one man show Caveman a seznámit se s hrdinkou nového představení o jeskynní ženě Cavewoman.

Pobaví vás trochu jiný pohled na lásku a partnerské vztahy, na to, co dělá muže mužem a ženu ženou, v komedii, která se s vtipným nadhledem zamýšlí nad věčným soubojem obou pohlaví. „Obhajoba jeskynní ženy“ je humorným pohledem na muže a ženy snažící se žít vedle sebe na stejné planetě. Zábavné pojetí věčného souboje dvou pohlaví, pro změnu ze ženské perspektivy, volně navazuje na slavnou Beckerovu one man show Caveman. Diváci jsou pozváni do její „jeskyně“, kde s nimi v odlehčeném duchu sdílí své starosti, pochybnosti a úzkosti pramenící z obavy, zda si

vybrala toho pravého. Zároveň se vtipně zamýšlí nad spoustou dalších témat, například proč mají ženy hrůzu z tloušťky nebo co způsobuje jejich nepředvídatelné a často prudké změny v chování.

INZERCE

STROM SETKÁVÁNÍ

Nová 99, Písek – Hradiště,
tel. 777 571 529,
info@strom-setkavani.cz,
www.strom-setkavani.cz.

- **Práce s dechem a emocemi, (individuální) konstelace** – Dita Macháčková, *dita.machackova@volny.cz*
- **Hatha jóga** – Jana Kozová, *www.jogapisek.cz*
- **Jarka Olžbutová** – *www.uvodnaru.cz*
- **Poradna ájurvédy**, **ájurjóga** – Radoslav Nahálka, *www.ajurmed.cz*
- **Slunce ve skle** – Marmelády, čatní a sirupy Katky Čápové, *kacabacapova@seznam.cz*
- **Výuka hry na kytaru a ukulele** – Jirka Macháček, *info@strom-setkavani.cz.*

Petr Velkoborský: KŘÍŽOVÁ CESTA

Vloni Petr Velkoborský uvedl, i v Písku, na trh svou fotografickou publikaci After Eighty. Letos přichází do Městské knihovny Písek s výstavou fotografií s názvem Křížová cesta, jejíž vernisáž se uskuteční 2. března.

Pro písecké patrioty může být rozhodující, že jedno z jeho bydlišť je již po léta v Písku, pro znalce fotografie bude zajímavá jeho profesionální dráha umělecká, badatelská, publikační a pedagogická, pro příznivce zajíma-

vých lidí jeho osobnost a snad i jeho křížová cesta životem. Kdo se umí na takové setkání připravit, neprohloupí, když věnuje čas bakalářské diplomové práci Františka Nárovce Petr Velkoborský 1938 – 2008 vypracované na Slezské univerzitě v Opavě. *-ar-*

Athelas: Pozvání ke kořenům

Stojím na kopci. Slunce se mi opírá do tváře, a kdybych zrovna netestovala svoje osobní hranice ve smyslu „já & lyžování“, byl by to den jako malovaný. Lyže na nohou, bílo všude kolem. Mé milované Beskydy, Bílá, kousek od Starých Hamer. Hluboké tajemné lesy, čistý vzduch…

Lyžaři kolem mě projíždějí a řežou obloučky, radost z nich stříká kolkolem. A já, s roztřesenými koleny (opět), se pokouším přesvědčit hlavu, aby donutila mou levou nohu zatlačit na tu lyži pode mnou a udělat oblouček. S vytřeštěnýma očima se mi to nakonec podaří, posunu se tak o pár metrů níže z toho děsivě prudkého kopce. A už po tolikáté se ptám sama sebe, mám-li to za potřebí. Mockrát jsem si řekla, že to vzdám. Prostě v tomhle životě lyžovat asi nebudu. Strach v mé hlavě udělá pokaždé takovou legrační věc, že přestanou fungovat obyčejné pokyny ke koordinaci mého vlastního těla. V mysli se ozve: „Váhu na pravou nohu,“ a noha… nic. A tak se ten kopec pode mnou, který ostatní sjíždějí s radostným „rohlíkem“ ve tváři, stává pokaždé mým malým osobním očistcem, skrze který musím projet, než se ocitnu v ráji – čili dole u bufíku s kafem a kofolou. Tam, odkud už mne nahoru nikdy nikdo nedostane. Proč? Proč si to celé způsobuji? Co kdybych přestala mučit svého muže i všechny ty hodné instruktory a prostě jsem to vzdala? Ještě ne… Ta touha umět lyžovat ve mně dřímá už od dětství, kdy jsem prostonala všechny lyžařské kurzy, spalující touha umět sjet kopec a mít ten stejný „rohlík“ na tváři jako ostatní (namísto vytřeštěných očí a krůpějí potu na čele). Svištět s větrem o závod dolů, to je můj sen. Téměř nesplnitelný sen. Anebo k němu povede ještě hodně dlouhá cesta, říkám si… a možná prostě některé věci v životě nejsou dosažitelné. Pro mne. Jsou určitě takové věci, které se nestihneme naučit. Jsou místa, která nenavštívíme, jsou knihy, které nikdy nepřečteme, filmy, jež nikdy neuvidíme, hudba, kterou neuslyšíme… nedá se přece zvládnout všechno, stejně si nakonec musíme vybrat, jak ten život prožijeme. Čemu věnujeme svůj čas…

Usrkávám kofolu, dýchám beskydský vzduch a napadá mne, že můj muž má tady na tom místě své kořeny. Jeho táta odtud pocházel. Jezdíme do Beskyd za jeho rodinou každý rok a má duše tady na tom místě každoročně nachází svůj „důlek“. Víte, co je to takový důlek pro duši? To je místo, kde se ze zcela záhadných důvodů cítíte nějak zvláštně doma. I když je to třeba na druhém konci světa. A tam v tom „důlku pro duši“ je najednou trochu jedno, co umíte, co už jste v životě zvládli, co vás ještě čeká. Je prostě jen správné, že tam jste. Spočinete. Jako byste tam byli spíše dovedeni a usazeni, než že si to sami vybíráte. Máte někde také svůj důlek? Takže, sedím i se svou duší v tom svém hamerském důlku, dívám se lehce závistivě na kopec, pozoruji děti a mého muže a moc jim všem přeji, že jejich hlavy jim umožní ten kopec bez obav sjet. V mém muži vidím jeho tátu, který tady prožil dětství, v Terezce babičku hamerskou, v mém synovi zase mého tátu a jeho dědu (kořeny jihočeské). Pradědu Knorů (a mimochodem ta podoba se projevuje v mnohém, zejména v jeho vybíravosti v jídle). Moje a Martinova krev, krev našich rodičů a prarodičů, koluje v žilách našich dětí, včetně všech jejich i našich slabostí, talentů, dovedností, výrazů a gest, dolíčků ve tváři i šibalských úsměvů, způsobu chůze, pih a kudrlin, věcí, které máme rádi i těch, kterých se bojíme nebo jsme je vážně zdědit nechtěli. Koluje jim v žilách koktejl možností (i zádrhelů) pro jejich vlastní život. Vidím ve svých dětech odlesky našich rodičů a jejich rodičů a jsem za to, tady pod kopcem, u toho kafe s mlíkem… Vděčná. A tak vás chci zase jednou pozvat. Tentokráte ke kořenům, k těm vašim osobním rodinným vláknům, jež se proplétají vámi až k vašim dětem. Přidávám dnes na svůj obraz vděčnosti tuhle jednu: za životy našich maminek a tátů, babiček a dědů, všech těch, kteří nás předcházeli, dělali všechno, jak nejlépe dovedli, a díky nimž tady smíme být.

Žít život se vším tím, co se zvládneme naučit a předat dál, i s tím, co nám zůstane upřeno (například lyžování, že). Se vším, co darujeme jiným, i s tím, co si necháme sami pro sebe. Vezměme do rukou všechna ta alba, prohlédněme si domy, zahrady, úsměvy i vážné tváře. Všechny ty klobouky a zvláštní šaty, přidejme vzpomínky a rodinné příběhy. To jsme my. To jsou naše děti. Zdravím vás z únorového hospice a přeji vám, milým čtenářům, nám všem i našim pacientům a jejich rodinám život s vědomím vlastních kořenů, nějaký ten důlek pro duši a klidné dny.

KATKA LITERÁKOVÁ
Domácí hospic Athelas

P. S.: Vaši případnou finanční podporu pro Domácí hospic Athelas přijmeme s vděčností. Děkujeme za vaši pomoc, dává-li vám naše práce smysl. V případě, že byste se tak rozhodli učinit, nechte nám na sebe prosím kontakt, rádi bychom vám poděkovali osobně.

Číslo účtu: 8491450001/5500

Domácí hospic Athelas Písek
774 85 84 87
kontakt@hospic-pisek.cz
www.hospic-pisek.cz

Letem světem do Písku

O tom, že v našem městě žijí aktivní senioři, svědčí zájem o akce, které pořádá písecký Senior Point. Kromě pravidelných lekcí angličtiny, jógy a tance se dříve narození mohou těšit na zpestření v podobě pravidelných Seniorských večerů a čtvrtečního promítání v Kině Portyč za zvýhodněnou cenu 60 Kč.

Populární jsou také zájezdy, které připravuje, a účastníky i provází, Helena Titlbachová, vedoucí Senior Pointu. Od 1. března jsou v prodeji tři jednodenní výlety. Dubnový vás zavede do renesančních Slavonic a na jedinečnou výstavu Slovanské epopeje. Do Znojma, města s přívlastkem, se můžete těšit v květnu a zámek v Nových Hradech a Smetanovu Litomyšl navštívíme v červnu. A pokud se chcete vydat na hodně dalekou cestu a „podívat“ se do neznámých koutů naší planety, nenechte si ujít cestovatelské přednášky s Václavou Altschmiedovou.

O historii památek na Písecku přednáší odborník Jiří Hladký a o tom, „Jak se žilo“ nejen za císaře pána v zemích českých a o lidové kultuře vypráví Jan Kouba z Prácheňského muzea, jehož únorové přednášky se zúčastnili i studenti z píseckého gymnázia. Tímto i vás ostatní zveme na pravidelné středeční přednášky, které se konají vždy od 10 hodin v kulturním domě.

Vstupné je zdarma. Kompletní program najdete na www.centrumkultury.cz.

Loutkové divadélko Nitka

Neděle 6. března, 14:30: **Povídání o pejskovi a kočičce: O pyšné noční košilce, Jak pekli dort – dvě maňáskové pohádky pro nejmenší.** Vstupné 50 Kč.

REZERVOVAT VSTUPENKY NELZE – přijďte včas! Loutkové divadlo Nitka Písek, **Bakaláře 43/6, (vchod vedle Charity)**.

Na Hromnice musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout

Ptáci jsou, pokud jde o vztah k člověku, mimořádnou skupinou zvířat. Mají mnohé vlastnosti, schopnosti a projevy, které u nich má člověk rád, líbí se mu, těší ho, a proto se na ně rád dívá, rád je poslouchá a rád jim dokonce i pomáhá.

Skřivan polní, foto Michal Mašík

Tento vztah se vyvíjel stejně dlouho, jako se vyvíjel člověk sám. Prvotně šlo jistě o vztah ryze sobecký. Nešlo totiž o nic jiného než o žrádlo. Omlouvám se za ten výraz, ale mám na mysli dobu, kdy se o našich předcích uvažovalo spíš jako o zvířatech. Toto praktické využití nám z té doby zůstalo dodnes, ale dnes už jde o potravu. To, co tehdy našim předkům přinášelo při lovu ptáků nesnáze, totiž jejich schopnost letu, to se později stalo předmětem obdivu a často i závisti. Když se člověk škrábe na vrchol hory a ví, že musí na túře ještě sejít do údolí, aby se dostal na vrchol následujícího hřebene, tak si zazávidí, když mu nad hlavou přelétne krkavec a za chvíli si krká na vrcholu smrku na svahu naproti.

To lidi nenechalo v klidu. Když může létat hloupý pták s malým mozkem, já to přeci dokážu taky. Jenže pokusy s napodobováním pomocí křídel upevněných k rukám nebyly úspěšné, mnohdy byly i tragické. Prvním vzduchoplavcům totiž nedošlo, že máme nejen větší a tím i těžší hlavy, ale i mnohem těžší těla. Pro let bychom proto potřebovali křídla s takovým rozpětím, že bychom s nimi nedokázali mávat. Už proto ne, že nemáme potřebné mávací svaly. O mohutnosti těch ptačích se můžete přesvědčit, až budete konzumovat drůbeží prsa. Naši neschopnost ptáky v letu napodobit jsme si, díky tomu většímu mozku, vyřešili technicky. Ale přiznejme si, že jim ten svobodný let a pohled z výšky stejně závidíme.

Mnozí ptáci nás překvapují svým roztodivným zjevem a barevným peřím. I pro tyto vlastnosti byli ptáci předmětem lovu i odchytu od nepaměti. Dodnes tato stará tradice přežívá u mnohých přírodních národů. Indiáni jižní Ameriky často chovají papoušky pro radost dětí a barevné peří ptáků používají na ozdoby a oděvní součásti. Toto využití přešlo i do naší současnosti. Který kluk z poválečné generace si nedělal indiánskou čelenku z husích per? A mnohý muž si v dospělosti dával pero za myslivecký nebo krojový klobouk a modistky na dámské klobouky. Zvláště u dětí je oblíbený chov ptáčků v klecích a voliérách. Jedním z důvodů takového chovu může být další unikátní schopnost ptáků a tou je zpěv. Když vám bude doma zpívat kanárek, máte z toho jistě radost. Ale důvodem ptačího zpěvu v přírodě není naše radost. Pro ptáky je to ryze praktická činnost související s rozmnožováním a hnízděním. Ještě je zima, a přesto si můžete všimnout, že ptáci, kteří u nás zůstali, začínají zpívat. Z počátku nesměle a jen pár jedinců, ale po čase jich bude čím dál víc a hlasitost zpěvu se bude zvyšovat a doba zpívání prodlužovat. A když se k tomu později přidají i ti, co přiletěli ze zimovišť, vzduch se naplní jásotem.

Nám to nejspíš připadá, že ptáci zpívají od radosti. Někteří si dokonce naivně myslí, že to dělají pro naši radost. Ale pravda je, jako většinou, mnohem prostší. Ptačí zpěv je jen jednou součástí jejich dorozumívání. Mají těch hlasových projevů mnohem víc. Známé jsou varovné hlasy sojky, straky, kosa nebo pěnic. Další hlasy udržují pohromadě hejno za letu, jiné jsou žadoněním mláďat o potravu nebo kontaktem mezi rodiči a mláďaty. Zpěv je, až na vzácné výjimky, výsadou samců. Před začátkem hnízdění je představením pro samici. Ta si vybírá podle toho, který samec dokáže nejdéle co nejhlasitěji zpívat. To je projev jeho síly a energie a tím i genetické kvality. Podle toho si ho samice vybere. Když vytvořili pár a zahnízdili, mohl by se samec přestat zpěvem vysilovat. Přesto i poté vylétá do mraků a jásá. Není to vyjádření radosti, že se mu podařilo založit rodinu, ale varování pro soky, že toto hnízdní území je už obsazeno. V létě po vyvedení mláďat zpěv už nemá smysl a krajina ztichne.

Výše v textu jsem zmínil návrat ptáků ze zimovišť. Fenomén podzimního odletu a jarního návratu ptáků na hnízdiště je tajuplným a dosud plně neprozkoumaným jevem ptačího života. Kdybych ho chtěl zde podrobněji probrat, překročil bych rozsah i záměr tohoto příspěvku, protože ten jsem chtěl věnovat aktuálnímu datu a s ním spojenému rčení: ***Na Hromnice musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout.*** Tato pranostika související s vyhlížením jara je asi nejznámější. Ale těch, které spojují skřivana s Hromnicemi je mnohem víc: Třeba: Na Hromnice – skřivánek přes hranice. Některé formulace první záznam skřivaního zpěvu ještě posouvají kupředu. Např.: Jak dlouho před Hromnicemi skřivan vrzá, tak dlouho po nich zmrzá. Jiné spojují přílet skřivana s jinými svátky, např.: Svatá Anežka (21. ledna), když laskavá, vypustí skřivana z rukáva.

Domorodci vám svého aru modrokřídlého půjčí, ovšem za peníze, foto K. Pecl

Z hlediska současných znalostí je spojení prvních příletů skřivanů s Hromnicemi problematické. Jedním z důvodů je doba vzniku tohoto rčení. První zápis spojující přílet skřivana s Hromnicemi pochází od Ctibora Tovačovského z Cimburka (1457). V té době platil Juliánský kalendář, ve kterém byly Hromnice datovány na 11. únor. Takže první skřivani byli zřejmě pozorováni o 9 dnů později než podle současného Gregoriánského kalendáře (od roku 1584). Další možností omylu mohla být skutečnost, že hlas skřivana mohl být tehdy zaměňován za hlas příbuzného chocholouše, který u nás zimuje a v minulosti byl velmi hojný. V současnosti máme početnou skupinu pozorovatelů ptáků a tím i bohatou zásobu údajů. Když jsem v ní vyhledal pozorování skřivanů od letošního prosince, tak se ukázalo, že skřivani byli jednotlivě pozorováni od prosince do 10. ledna (den, kdy jsem dopsal tento příspěvek). Uvádím tedy jen hejna. Dne 11. 12. bylo v Cirkvici (Kutná Hora) pozorováno 114 skřivanů. Tak velký počet napovídá, že šlo nejspíš o tahové hejno, které letělo na zimoviště.

Dne 17. 12. bylo u Mistřína (Hodonín) pozorováno hejna více než 30 jedinců. V lednu bylo 7. 1. v Horních Počernicích (Praha) zjištěno 65 skřivanů, 9. 1. – 25 skřivanů v Miloticích (Hodonín) a 23. 1. – 10 jedinců opět v Miloticích. První únorové pozorování je až z 3. 2. (35 v Běchovicích u Prahy). Další únorové hejno (5 skřivanů) bylo pozorováno v Bělčicích na Strakonicku 10. února. V tento den byl také na několika místech republiky zaznamenán první skřivaní zpěv. Z ojedinělých pozorování skřivanů po celou zimu se může zdát, že někteří jedinci neodlétli nebo jiní ze severu nepokračovali v tahu na jih. Důvodem může být netypicky teplá zima.

Pro přátele a fandy ptáků mám jedno doporučení – knihu vhodnou nejen pro dlouhé zimní večery. **Hudec Karel, 2017: Ptáci v českém životě a kultuře**, Academia, 456 s. *(ISBN 978-80-200-2626-6)*. V této knize je uvedeno jedno rčení: ***A je po ptákách***. Většinou to chápeme, jako že něco skončilo. Přejme si a udělejme vše pro to, aby to nebylo popisem skutečnosti. Kdo by nám zpěvem zkrátil zimu a potom jásotem s námi přivítal jaro?

P.S. AKTUALITA z 20. 2. 2022: Jaro je tu, dnes pozoroval kamarád u Svéradic na Strakonicku 180 čejek chocholatých!

KAREL PECL,
spolupracovník Prácheňského muzea a Záchranné stanice živočichů Makov

Prázdninový guláš aktivit

Na jarní prázdniny píseckých škol připravily sociální pracovnice dětských klubů NADĚJE pestrý program – malou ochutnávku aktivit chystaného prázdninového guláše.

Na pondělí byla naplánována odpolední **párty ve školním klubu Klíček** v Roháčově ulici. Sešla se všechna střediska, dohromady přišlo šestnáct dětí. Každé středisko připravilo v rámci dopoledního programu pomazánky a jednohubky. Na výběr bylo z vajíčkové, rybí a sýrové pomazánky. Při vstupu do Klíčku byly děti trochu překvapené, protože prostory viděly téměř všechny poprvé, ale rychle se adaptovaly, a zábava mohla začít. Vzhledem k velkému počtu dětí nebylo možné uspořádat plánovaný turnaj v deskových hrách v plném rozsahu. Klienti dětských klubů se bavili a společně se věnovali různým stolním, nejen deskovým hrám, kreslili a vybarvovali obrázky. Děti také dostaly za úkol sestavit puzzle mapy světa, jiné hrály fotbálek nebo si házely s míči. Velkou zábavou byla hra v dřevěném domečku. Během aktivit měly děti možnost ochutnávat a hodnotit pomazánky.

Všechny byly výborné, u dětí uspěla asi nejvíc ta vajíčková. Před odchodem na střediska všichni využili možnosti kreslení křídami na chodník. Děvčata též skákala panáka. Myslíme, že párty v Klíčku měla u dětí úspěch.

O úterní **akci v Laser aréně** byl velký zájem. Chování klientů i přístup personálu byl neskutečný, personál arény byl milý a nápomocný. Vše se skvěle dařilo. Děti byly rozděleny do čtyř týmů dle věku, byly nadšené a vyprávěly, jak se schovávaly, koho střelily a kdo pro změnu střelil je, mezi sebou i pracovnicemi probíraly průběh hry. Při čekání na laser hru se děti zabavily hraním kulečníku, stolního tenisu, fotbalového kulečníku, air hokejem a automobilovým simulátorem. Čas si také zkrátily trénováním nákupu drobného občerstvení – koupením limonády, sušenky, sladkého rohlíku nebo nanuku. Sešlo se 38 dětí, což byl opravdu velký počet, a děti si díky svému chování a vstřícnému personálu arény mohly užít druhý prázdninový den. Po poslední hře se děti společně vyfotily. Někteří šli domů sami nebo s naším doprovodem, na jiné čekali před budovou rodiče.

Středeční dopoledne jsme strávili kreativně. Děti zaujala **koláž na téma slavné romské osobnosti**. Také jsme obtiskovali dlaně na velkou čtvrtku a kreslili obrázky temperami. Mladší chlapci složili pět různých obrázků puzzle. Odpoledne se klienti ze všech středisek setkali na Nábřeží v NZDM Ostrov. Nejprve probíhala volná zábava – fotbálek, omalovánky, skládání puzzle, air hokej, stolní hry, házení šipek na terč. Původně byl na programu film V síti. Jelikož se ale v klubu sešly děti nižšího věku, odhlasovaly si promítání posledního dílu filmu Harryho Pottera. Některé děti film znaly, odpovídaly správně na kontrolní otázky, co které kouzlo znamená.

Ve čtvrtek byl naplánován **tajný výlet do přírody.** Vzhledem k nepříznivému počasí jsme do poslední chvíle nevěděli, jak bude výlet probíhat, a museli jsme trochu improvizovat. V klubu jsme asi hodinu strávili volnou zábavou a po umoudření počasí jsme vyrazili podél řeky směrem k Sulanovi. Po cestě jsme si povídali, někdo soutěžil v běhu a ostatní vyzvídali, kam vlastně jdeme. Na hřišti u Sulana bylo první kolo připraveného vzdělávacího kvízu s otázkami zejména z přírodovědné oblasti. I když některé dotazy byly těžší, děti překvapily – znaly odpověď na spoustu z nich. Za správné odpovědi dostali odměnu. Jelikož opravdu hodně foukalo a pak začalo i pršet, museli jsme trochu zkrátit trasu. Pokračovali jsme přírodou a okruhem došli k proutěnému a parkourovému hřišti na Jiráskově nábřeží. Zde měly děti volnou zábavu, využily houpačky, skluzavku, různé překážky, běhaly na čas. Před odchodem z hřiště proběhlo další kolo otázek z kvízu. I přes proměnlivé počasí byl výlet vydařený a děti i pracovnice si ho společně užily. Po další deštivé přeháňce jsme akci ukončili a tím byl i dovařen guláš prázdninových aktivit pro klienty z klubů NADĚJE.

Za NADĚJI připravily sociální pracovnice

Copánek zpříjemnil dětem konec jarních prázdnin

Týden jarních prázdnin utekl dětem na Písecku rychle jako voda v řece Otavě, a aby jejich návrat do školních lavic byl o něco veselejší, tohoto úkolu se v neděli 20. února dopoledne úspěšně zhostil divadelní soubor Copánek.

Copánek především pro malé diváky, ale i pro jejich dospělý doprovod připravil tři klasické pohádky: Perníkovou chaloupku, Kuřátko v obilí a O Smoličkovi. Jednotlivé příběhy byly sehrány v novém kabátě a s nápaditou výpravou, kde nechyběla spousta humoru. A v pohádce Kuřátko v obilí si na pódiu zahrálo dokonce deset dětí – dobrovolníků vybraných z hlediště. A jestliže v úvodu hodinu trvajícího představení sami herci a herečky Copánku byli překvapeni zcela zaplněným sálem, na což dle svých slov nejsou zvyklí, byli na závěr za svůj výkon odměněni velikým potleskem.

Soubor Copánek pracuje pod W sdružením Písek o. s. (spolek při ZŠ Svobodná), vznikl v roce 2006 a ve svých řadách sdružuje příznivce divadla loutkového i činoherního. V repertoáru má představení určená dětem, mateřským a základním školám, mateřským centrům i zájemcům z okolních obcí. V jeho řadách působí zejména dospělí, ale i několik dětí, všichni jako ochotníci. Domovskou scénou Copánku je Loutkový sál Kulturního domu v Písku. Soubor pracuje za podpory Města Písek a waldorfské ZŠ Svobodná Písek.

Text a foto: FRANTIŠEK BOŘÁNEK

Voda Voděnka – interaktivní divadelně-taneční představení

Hodinové představení je určeno všem malým, větším i dospělým milovníkům vody. Je zasazeno do kouzelného prostředí výstavy Voda mne napadá. Putujte do mraků a pak zpátky na zem – zachránit čistou Kapičku vody před zlým Suchoněm! Seznamte se s dobrým bobrem Václavem, osvoboďte vodu a užijte si svobodu spolu s ní. Reprízy Vody voděnky jsou naplánované na každé sobotní odpoledne až do poloviny dubna, kdy končí i výstava Voda mne napadá. Představení vzniklo pod vedením Petry Peškové, za výrazného přispění Gabriely Kroutilové, Lindy Hampl Mezrové, Rózy Zborníkové, Lucie Fučíkové, Tomáše Machka, Tomáše Novotného, Adama Langera a ve spolupráci s T-Dance. Kapacita je omezená, vstupenky rezervujte zde: ***www.sladovna.cz/rezervace-a-on-line-vstupenky****/.*

Foto MARTIN ZBORNÍK

Vítáme a loučíme se

Narodili se:

8. 2. **Květě Kučerové**, Týn n.Vlt., dcera **Emma Novotná**
9. 2. **Jolaně Bledé**, Písek, dcera **Kiara Cínová**
9. 2. **Kateřině Schwarzové**, Strakonice, syn **Filip Košťál**
10. 2. **Nele Vopaskové**, Vodňany, dcera **Violet Vopasková**
11. 2. **Petře Bártové**, Zvíkovské Podhradí, dcera **Eliška Bártová**
12. 2. **Jitce Jiroutové**, Tábor, dcera **Evelyn Jiroutová**
12. 2. **Růženě Kotlárové**, Písek, dcera **Caroline Kotlárová**
12. 2. **Nikole Šulcové**, Protivín, dcera **Ella Šulcová**
12. 2. **Magdaléně Tomáškové**, Písek, syn **Jonáš Tomášek**
14. 2. **Ivě Majerové**, Písek, syn **Teodor Majer**
14. 2. **Pavle Čajanové**, Prachatice, syn **Kryštof Čajan**
14. 2. **Simoně Krejčové**, Blatná, syn **Vincent Dvořák**
15. 2. **Dominice Soukupové**, Prachatice, syn **Lukáš Ornst**
17. 2. **Lence Breuové**, Dobev, syn **Filip Sláma**
17. 2. **Miroslavě Kočanové**, Písek, dcera **Marie Olivie Maříková**
17. 2. **Lucii Šteňové**, Milevsko, **Tadeáš Kubička**
17. 2. MUDr. **Veronice Mertlíkové**, Zliv, syn **Václav Mertlík**
18. 2. **Anetě Jahelkové**, Písek, syn **Patrik Zunt**
18. 2. **Evě Hradilové**, Borečnice, syn **Ondřej Hradil**
19. 2. **Nele Bambulíkové**, Písek, syn **David Linhart**
20. 2. **Věře Cinové**, Karlovy Vary, syn **Brian Cina**

Zemřeli:

Pohřební služba AVE FENIX

10.2. **Jan Lojík**, Písek, *88 let*
11.2. **Miroslava Nohelová**, Písek, *70 let*
12.2. **Ludovít Olah**, Písek, *70 let*
14.2. **Jiří Mácha**, Líšnice, *97 let*
15.2. **Jarmila Práglová**, Písek, *86 let*
19.2. **Zdeněk Vejvoda**, Písek, *88 let*
20.2. **Josef Brůžek**, Písek, *80 let*
21.2. **Blažena Šedivá**,Písek, *92 let*

Pohřební služba Habich

10. 2. MUDr. **Zdeňka Štěrbová**, Písek, *88 let*
11. 2. **Jitka Pechová**, Mirovice, *66 let*
11. 2. **Jan Souhrada**, Písek, *80 let*
11. 2. Mgr. **Ladislav Valenta**, Písek, *70 let*
12. 2. **Jaroslav Mottl**, Písek, *79 let*
12. 2. **Jaroslava Hrnečková**, Držov, *82 let*
13. 2. **Jan Hrach**, Písek, *76 let*
13. 2. **Jiří Počta**, Laziště, *61 let*
14. 2. **Marie Počtová**, Boudy, *84 let*
14. 2. **Jiří Vlasatý**, Boudy, *77 let*
15. 2. **Jaroslav Sup**, Písek, *90 let*
16. 2. **Jana Holcmanová**, Písek, *88 let*
17. 2. **Jan Jiroušek**, Zátaví, *91 let*
17. 2. **Ladislav Břicháček**, Rakovice, *80 let*
18. 2. **Blažena Romanová**, Písek, *82 let*
18. 2. **Věra Dubayová**, Písek, *84 let*
20. 2. **Jaroslav Průcha**, Písek, *91 let*
20. 2. **Stanislav Hadač**, Písek, *96 let*

Pohřební služba Ave Fenix s.r.o.
Písek, Harantova 415
IČO: 11642181, e-mail: avefenixps@seznam.cz,
web: ***www.psavefenix.cz***
Sídlo firmy: Šumavská 614/6 České Budějovice
Nonstop linka: 720 284 921

POHŘEBNÍ SLUŽBA HABICH
Písek, Jeronýmova 312 Tel.: 382 213 541
Písek, Budějovická 436 Tel.: 382 224 477
MOBIL NONSTOP
606 627 983 ▪ 602 553 056
e-mail: habich@habichps.cz
www.pohrebnisluzbapisek.cz
ZNAK KVALITY CECH HROBNICKÝ
STÁLÁ SLUŽBA 24 hod. SOBOTY, NEDĚLE, SVÁTKY
Nejstarší a největší pohřební služba v Písku
48 let rodinné tradice v oboru pohřebnictví

Jakoukoli inzerci, poděkování, reklamní články, vzpomínky na zesnulé, vzkazy, nabídky aj.
v tištěném Píseckém světě i na webu www.piseckysvet.cz
domluvíte na tel. **607 777 993**
nebo e-mailem: ***inzerce@piseckysvet.cz***

Charita Písek

MASOPUSTNÍ SBÍRKA PRO CHARITU

Sbírka je určena pro naše spoluobčany v tíživé životní situaci, pro osamocené seniory nebo pro matky samoživitelky aj. Zapojit se mohou školy, školky, každý, kdo chce pomáhat. Sbírka se koná v období od 28. 2. do 11. 3.

Co můžete darovat: trvanlivé potraviny – konzervy, těstoviny, rýži, mléko aj. Potraviny budou využity ve Středisku pomoci. Pokud se zapojí škola nebo školka, potraviny si vyzvedneme po domluvě osobně. V případě jednotlivců potraviny převezmeme ve Středisku pomoci – Mírové náměstí 2272, Písek, vždy po domluvě. Kontakt: **tel. 731 598 977, e-mail: *martina.zachatova@pisek.charita.cz.***

I jedna konzerva dokáže nasytit! Děkujeme všem za zapojení.

MARTINA ZACHATOVÁ, Charita Písek

Koupím smyčcové nástroje. Housle, violu, violoncello, kontrabas. Koupím i poškozené nástroje. **607 602 733**

Jak a proč vznikla Galerie Dragoun?

Písek nemá mnoho akademických malířů, kteří by se zde narodili i zemřeli. Proto je s podivem, že galerie věnovaná tomuto umělci vznikla až v loňském roce… Jaké byly okolnosti vzniku galerie? Přijďte na besedu o jejím vzniku a o Františku Romanu Dragounovi s majitelem Galerie Dragoun, panem Josefem Kotalíkem. Akci pořádá **ve středu 2. března od 10 hodin** Galerie Dragoun ve spolupráci se Senior Pointem Písek. Vstupné 50 Kč.

DÁŠA SEDLÁČKOVÁ, Galerie Dragoun

Semínka Písku

Universum je velice neprobádaný prostor. Je tak obrovský, ten Vesmír… A my si tu hrajeme na to, že záleží, jakou zmrzlinu si dáme po obědě, nebo jestli mají v kině nejnovějšího Bonda. Jaká lehkost při pomyšlení, že na tom vůbec nezáleží, že já jednou zemřu a nebudu víc než částečka generace, která je v celé historii lidstva jedna z milionu a že celé lidstvo má na zemi vlastně pramalý význam, celá Země že má význam zrnka písku na pláži, protože je pouze součástí obrovského kolosu zvaného galaxie a takovýchto nepředstavitelně velkých kolosů že je ve vesmíru jako zrnek na pláži...

Našemu egu se zřejmě nelíbí pomyšlení na naši bezvýznamnou maličkatost, ale mně, mně se líbí fakt, že ať udělám cokoli, nebude to mít na ten obrovský kolos větší dopad než atom na zrnko písku. A to mi dává možnost dát svému životu smysl, jaký chci. Proč? Protože když objektivně nezáleží na mých rozhodnutích, pak můžu s klidným srdcem konat rozhodnutí subjektivní.

Někdo by mohl namítat, že přece všechno na světě má svůj řád a smysl a že jsme všichni důležití. A já na to, že ano i ne. Je totiž snadné si myslet, že je tohle všechno jen jedna veliká náhoda. I evoluční biologie uznává náhodu jako pojem a pracuje s ní. Protože třeba pravděpodobnost, že se narodíme zrovna my, je 1: 4 000 000 000 000 000 000. A to je opravdu malá pravděpodobnost. A stejně tu teď sedíte a čtete si článek :). Pokud je tedy vše dílem náhody, jaký pak máme smysl zrovna my, když by to mohl být kdokoli jiný z těch čtyř miliard?

Trochu existenciální krize, že? U mě rozhodně byla... Ale pak mě napadlo, že TEĎ, v tuhle chvíli, na žádných takto velkých otázkách nezáleží. Že většinou jsou v danou chvíli důležité detaily a maličkosti. Kolik hrdinů z filmů a knih zachránila šupina, mince nebo jen prostá myšlenka. Jak moc umí velkého člověka potrápit malý kamínek v botě… Všichni tak nějak podvědomě a někdy i vědomě víme, že na maličkostech záleží. Že mnohem víc, než jaký budu mít za pěl let titul, záleží na tom, jak se cítím právě teď. Že ten kamínek v botě umí udělat maličkost velice palčivou, že prostý pohled v danou chvíli může být prokletím i požehnáním. Jsou to všechno maličkosti, z hlediska vesmíru jen zrnka písku, nebo i méně… Ale kolik významných lidí si dává záležet na sebemenších detailech, jako je barva kravaty nebo výška podpatku lodiček, proč asi… Protože na detailech záleží. A když, jak už jsem psala, na sebe budeme pohlížet jako na maličkosti, zjistíme, že jsme vlastně ohromně důležití! Každého z nás totiž utvářejí další částečky a ty zase další částečky a tak, jak se vesmír nekonečně rozpíná do velikosti, se rozpíná i do maličkosti, do nekonečna. Mne, zrnko Písku, (které teď převážně žije v Budějovicích), taky takové maličkosti utvářejí. Maličkým vajíčkem, nanometrovou spermií to začalo. Možná malou myšlenkou maminky na miminko… A teď jsme tady, nepravděpodobní a přesto skuteční. Lidé, zrnka písku, Písečáci, malé detaily v obrovském universu, na kterých vůbec nezáleží a zároveň záleží hrozně moc.

Když už vás maličkosti unavují, nebo třeba děsí, vzpomeňte si na naši bezvýznamnost, na to, že jsme opravdu jen zrnka prachu a že vymizíme stejně, jako vymřeli dinosauři... A naopak, když vás bude děsit, jak je tento kolos života obrovský a jak jsme v něm jako lidi nicotní, začněte se zaměřovat na detaily. Čím si mažete chleba, jaký tvar nehtů máte, z jakého papíru je tahle stránka, kolik minut si čistíte zuby a jakou barvu má květináč na okně. Protože nakonec jsou to stejně ty detaily, které tvoří celek, jenž je jen částečkou v nějakém jiném kolosu. Je to hra protikladů, jako ostatně všechno v životě. Maličkatý, obrovský, detailní, letmý, kolosální, nepatrný, důležitý a bezvýznamný, i takový totiž život je.

ALŽBĚTA ČÁPOVÁ,
studentka Waldorfského lycea České Budějovice

SUDOKU:

Vaším úkolem je co nejrychleji doplnit tabulku číslicemi 1 až 9 tak, aby se žádná číslice v žádném sloupci, řádku, a ani v jednom z devíti čtverců o hraně 3 čtverečky neopakovala. Vlevo jednodušší, vpravo obtížnější.

	5			2		7		
4		8		7				9
		6	3		9	2		
			1			8	5	3
6		1			5			7
	3	5			2		9	
3	6			4			1	
			7					8
	1		5			6		

		6			5		4	
8							6	1
4			7	2			3	
	2			6	1	9		
5			2			1		
		8			9		2	
	3					5		
	8							4
			3	9	7			

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

PÍSECKÁ ŽIDOVSKÁ SYNAGOGA, jedna z největších v Jihočeském kraji, byla dokončena v roce 1872. Je postavena v ... */1. část tajenky/...* slohu s ...*/1. část tajenky/...* prvky. Bohoslužby se zde konaly až do druhé světové války, potom byla využívána jako skladiště. V roce 1995 byla částečně rekonstruována a předána Židovské obci v Praze.

Ze správných řešení zaslaných **DO ČTVRTKA 3. BŘEZNA** vylosujeme dva výherce knížek z Albatrosu. Řešení posílejte mailem: ***redakce@piseckysvet.cz***, nebo **SMS: 704 369 155**, nezapomeňte uvést **jméno, adresu a svůj telefon**!

POMŮCKA: ANAS, BAJ, BANANA, ZI, DOIT, ERRA, ŠATOR, ZUAV	ANGL. PŘIDAT	DOMÁCKY LEOŠ		ČEST	1. část tajenky	KRÁPNÍK ROSTOUCÍ Z VRCHU DOLŮ	ZVUK STŘELBY	ITAL. PROZAIK	HLE (NÁŘEČNĚ)		ČÁST SOU-STRUHU	NÁDRŽ NA VODU		ITAL. SOPKA	CHRLIT	ČASOVÁ SPOJKA
ZN. HLINÍKU			LOŽE / BLÁNA OBALUJÍCÍ MOZEK							INICIÁLY ZPĚVAČKY VONDRÁČ-KOVÉ			ZN. ELEKTRO-SPOTŘEB. / SPZ DUBLINU			
NÁSILNÉ VYSTĚ-HOVÁNÍ										ROZEPŘE / KLOBOUK (NĚM.)						
SLADCE, JEMNĚ (HUD.)									PŘÍSTROJ MĚŘÍCÍ ČAS / ZÁMEZÍ VE FOTBALE							MEZINÁR. SDRUŽENÍ LETECKÉ DOPRAVY
	MAĎARSKÉ SÍDLO	ŽENSKÉ JMÉNO / UCHAZEČI						AUTOMOBIL / KROUŽIVÝ POHYB VZDUCHU					SNAD / ZN. CESIA			
DRUH OBRA-ZOVKY PRO BAREVNOU TELEVIZI							BRNĚNSKÁ UNIVERZITA / NĚMECKÝ ŠLECH-TICKÝ TITUL				SPZ JIČÍN / 2. část tajenky			NÁZEV ZNAČKY DRASLÍKU / UDIVENÝ		
ADÉLA DOMÁCKY				VISET / TYLŮV DUDÁK						BDÍT / OBLEVA						
CITO-SLOVCE PŘEKVA-PENÍ			STAN / ROČENKA						DOMÁCKY TOMÁŠ / ZN. HELIA				ZKR. ALBÁNSKÁ TISK. AGENTÚRA / PATŘÍCÍ JANĚ			
	VLASTNÍ PAVLE / ZKR. AMPÉRZÁ-VITU							SLAVNOSTNÍ ROUCHO / SHAKE-SPEARŮV HRDINA				INICIÁLY SPISOVATELE FOGLARA / AKCENT VE SLOVĚ			OSEKAT	POVÍDATI
OBR PODPÍRAJÍCÍ NEBESKOU KLENTBU (ŘEC. MYTH)							ŠUMAVSKÁ OBEC / FORMULO-VANÉ TVRZENÍ							KÚŇ (BASN) / ŘEZAT		
TÝKAJÍCÍ SE ZIMY						KÓD PERU / NĚMECKY VŽDY			POCHÁZEJÍCÍ Z ASIJSKÉ ZEMĚ / POTRAVA ZVĚŘE							
	ITAL. AUTOMO-BILKA	ANGLICKY VELITEL NÁMOŘN. / PORTUG. ŘEKA								OBILÍ SETÉ NA PODZIM / NĚM. PŘED-LOŽKA (Z)						
PSICE					ŽENSKÉ JMÉNO (5.11.) / PATŘÍCÍ OTOVI							ŘEKA V JABLONCI / ZÁSTUPCE VOLIČŮ				
IRSKÁ OSVOBO-ZENECKÁ ARMÁDA				MEZINÁ-RODNÍ KÓD OMÁNU / PLASTICKÁ HMOTA				DOMORODÝ ALŽÍRSKÝ VOJÁK / TUČNÝ					POPRAVČÍ / ZVNITŘKU PRYČ			
ANGL. ARCHITEKT									SPŘÁDATI / AUTOMO-TOKLUB (ZKRATKA)							
TAHLE			LIDOOP / NÁSTRAHY							SOKOLSKÁ SLAVNOST / NEČISTOTA					ANGL. VTIP	RÁDCE MOHAMEDA
	ANGL. BLÁZNIVÝ	KOČKOVITÁ ŠELMA / SLOVENSKÝ SOUHLAS				ANGLICKY DÝNĚ / ŘÍZNUTÍ								NĚM. ANO / ŘÍMSKY 3		
VÝROBCE MÁSLA							SCHOVAT / INIC. HEREČKY LAURINOVÉ						EL. NABITÁ ČÁSTICE / INIC. HERCE LUKAV-SKÉHO			
PROTI (Z LAT.)					ESTONEC (ŘÍDCE)				NOVÝ SVĚT							
ANGL. JEDNOTKA HMOTNOSTI					NEDOBRÝ				ORIENTÁL. PŘÍPRAVEK Z PÁLIVÝCH PAPRIČEK							